

Tilaukshinnat:

Koko vuodelta . . . 3: —
 Puolelta vuodelta . . . 1: 65
 Neljänne vuodelta . . . 90
 Kuukaudelta 35
 Muualla tilattuna postimat-
 fut tyhjälukuna.
 Kirjepöytänumerot 10 pää.

Tornio.

Ilmoitushinnat:

Ensi sivulla 15 p. petit rivi.
 Toine sivulla 10 p. " "
 Kuoleman ilmoitukset . 2: —
 Väihin ilmoitushinta . 30 p.
 Seisowilta ilmoituksesta myön-
 netään alennusta.
 Ruotsinkieliset suomennetaan
 maljutta.

Uutis- ja Ilmoituslehti Tornion kaupunkia, Peräpohjolaa, Tornion jokilaaksoa ja Lapinmaata varten.

1899.

Lehti ilmaantuu joka keskiviikko ja lauantai
 kello 9 aamupäivällä.

Vastaava toimittaja:
 R. G. Ottelin.

Keskiviikkona 8 p. maalisk. N:o 18.

SUURI Hinnan- alennus.

Allekirjoittanut myyppi, yhden kuukauden ajalla,
 kaupapuodin sisustamislaitoksen tähden, koko kauppa-
 tawara-warastonsa sisäänosto-hintoihin.

Toiminimi **Carin Pieti**
 Haaparannalla.

Kirkollisia tietoja.

Maam. selitys tänään klo 5 j. pp.

Kuulutus.

Kuntakokous pidetään Matornion
 kunnan huoneella 18 p. Maaliskuuta
 1899 kello 10 e. p. p.

1.kfi. Kunta antamaan selityksen läänin
 herra kuvernöörin lähetepäätökseen
 Jivar Kummun, y. m. waltitukseen, kan-
 sanopiston warain myöntämisen sub-
 teen;

2.kfi. Matornion ja Karungin kun-
 nat päättämään, miten jaetaan kuntain
 kesken manttaalilta kertyneet warat;

3.kfi. Ksemekollisten kutsunta luet-
 telo tarkastetaan;

4.kfi. Myöntääkö kunta täyden tili-
 vapauden kunnan kassan hoitajaille.

5.kfi. Kassan hoitajain esityksestä,
 suostutaanko kunnan weron kannossa
 ottamaan vastaan Nuotfin rahaa; ja

6.kfi. Tarjotaan huutokaupalla rei-
 marin laittaminen ja voimassa pito,
 sijäwessillä Matornion jaaristoissa.

Matornio, 20 p. Helmikuuta 1899.

T. W. Duffa.

Täten pyhätään kaikilla niitä joilla on
 wakkamatta Petäjämään huuto-
 kauppuutoja, että tekiwät hywin ja käwisi-
 wät suorittamassa huutonsa 14 päiväin kulu-
 edsa, pahempia seurauksia wälttääksään.
 Matornio 1 p. maalisk. 1899.

Perikunta.

**Tornion Annis-
kelu-Yhtiön
Osakkaat**

kutsutaan ylimääräiseen kokoukseen
 kaupungin raatihuoneeseen keskiviik-
 kona kuluwan maaliskuun 22 päivä-
 nä kello 6 j. p. p. keskustelemaan
 ja päättämään:

1:ksi josko yhtiön liikettä jatke-
 taan kahtena ensi myyntivuotena,
 tahi ei;

2:ksi mihin toimenpiteisiin on
 ryhdyttävä vireillä olevan raittius-
 ravintolan ja majatalon perustamis-
 ta koskevassa asiassa;

3:ksi päättämään olisiko syytä
 tehdä rajoituksia alkohoolijuomain
 anniskelun suhteen markkinain ajak-
 si ynnä muina aikoina kun kansaa
 enemmältä kokoontuu kaupunkiin;

4:ksi antamaan lausunto josko
 nykyinen ravintolan hoitaja edel-
 leen on pidettävä toimessaan.

Toiniossa 1 p. maaliskuuta 1899.

JOHTOKUNTA.

Hyviä,

laurattomia siemenohria, hyvänte-
 koisia heiniä ja olkia on myhtäwä-
 uä Fälsörin tilalla.

Emilie Åström.

Kaifilla kansalaisilla,

jotka eiwät ole nimeään merkinnecet alamaiseen
 anomuskirjeesen, on siihen tilaisuutta wielä tä-
 nään keskiviikkona kello 5—7 j. p. p. Tornion
 kaupungin raatihuoneella, jossa anomuskirje on
 mainittuun aikaan esillä.

**Appelsiiniä,
Omenia**

ja
Wiinirypäleitä
F. D. U. Nordbergilla.

**Puhkaita ja eheitä
säftejä**

ostaa
F. D. U. Nordberg.
Makulatuuria
 myytävänä t. l. painossa.

**Kruununwerojen
ylöskanto**

Tornion kaupungissa tapahtuu raa-
 tihuoneella tiistaina 14 päivä Maa-
 liskuuta kello 10—12 päivällä.

Tornio 4 päivä Maaliskuuta
 1899.

A. Westerlund

Kruunun kassööri.

**Tullihakemus
lankettia**

tämän lehden painossa.

Tornio, maalisk. 8 p.

Uno Boehm

Rinintuomari.

Asianajotoimisto Selsingissä.

Lakiasioita. Rabain perimisiä. Hakemuksia. Telefooniasioita y. m. Hankki valtiorakennuksia, Suomen kansalaisoikeutta ja lupaa maasta muuttamiseen y. m.

Suom! Suoent palikat!

Waltioapäivät.

Pitaristo ja Nateli.

Läsisuomen helmik. 28 p. klo 1/7 i. p.

Muusi tarkastettiin säädyn salaisessa istunnossa helmik. 21 p:nä pidetty pöytäkirja. Mainittuun istuntoon oli lakivaliokunnalta saapunut näin kuuluma kirjelmä:

„Waltioapäiväjärjestyksen 2 ja 56 §:n nojalla on lakivaliokunta päättänyt kunnioittaen tehdä korkearvoisille Suomen Waltiosäädöille valmistelemaan esittelyä alempana mainittavasta asiasta.

Waltioakunnan käsiteltäviksi lähetetyissä armollisissa esityksissä ja niitä seuraavissa asiakirjoissa tulee esiin lauseita, jotka näyttävät soittavan, että tarpeellisuus on hankkia keisarikunnan vironaamilta lausunto Waltiosäätäjien fanottuihin esityksiin annettavain vastauksien johdosta, ennenkuin kysymys Suomen uudesta asemellisuudesta, jota on nimitetty koko valtakuntaa koskevaksi asiaksi, tulee keisarillisen Majesteetin lopullisen tutkimisen alaisiksi. Tämä seikka yhdyessä sen kanssa, että armollisissa esityksissä on Waltiosäädöistä maadittu ainoastaan lausuntoa, on tosin välttämättömästi vedänyt puoleensa valiokunnan erinomaisen huomion, mutta valiokunta on kuitenkin ollut siitä mieltä, että tämä lainsäätämisaasia, mikä ilmeisesti kuuluu niiden asiain alueeseen, joiden ratkaisemiseksi waltiosäätäjien suostumus on tarpeen, olisi mahdollinen perustuslaillisessa järjestyksessä saattaa perille.

Waan tämän olettamisen ovat arveluttavassa määrässä saattaneet horjuttamaan keisarillinen julistuskirja 3—15 päivästä kuluva helmikuuta ja sitä seuranneet „Perussäännökset niiden lakien valmistamisesta, tarkastamisesta, ja julkaisemisesta, joita annetaan keisarikuntaa varten, Suomen Suuriruhtinaanmaa siihen luettuna“, sillä sanottujen säännösten 2 kohta jättää mahdolliseksi sen, että myöskin sotilaslaitosta koskeva lainsäädäntö voidaan asettaa sen järjestyksen alaisiksi, jota noissa säännöksissä on määrätty waltioakunnallisten aikanaamiseksi. Julistuskirja on siis sellaisessa erottamattomassa yhteydessä waltiosäädöille näillä väliaikaisilla waltioapäivillä esitettyjen asiain kanssa, kuin waltioapäiväjärjestyksen 2 § mainitsee, sekä waatii erityistä huomiota myöskin waltiosäädöillä olemaan tehtävään näh-

den. Se lainsäätämismenettely, minkä keisarillisen julistuskirjan yhteydessä annetut säännökset määräävät, poikkeaa oleellisesti siitä järjestyksestä, joka on 21 päivästä elokuuta 1772 annetun hallitusmuodon ja 15 päivästä huhtikuuta 1869 annetun waltioapäiväjärjestyksen mukaan voimassa niiden lakien säätämiseen nähden, mikä ovat aiotut suuriruhtinaanmaan alueella voimaan astetuiksi. Waltiosäädöt tulisivat nimitäin olemaan osallisia valtakunnan lakien eli keisarikunnalle ja suuriruhtinaanmaalle yhteisten lakien säätämiseen ainoastaan antamalla lausuntoja, joita, sittemmin ne on tarkastettu waltioneuvostossa, voitaisiin muuttaa, kun hänen keisarillinen majesteettinsa asian lopullisesti ratkaisee.

Kun julistuskirja niinmuodoin tarkoittaa voimassa olevan perustuslain muuttamista sekä sellainen muutos voidaan panna toimeen ainoastaan „Keisarin ja suuriruhtinaan esityksestä ja kaikkien säätäjien suostumuksella“ niin on ilmeistä, ettei julistuskirjalla, joka on syntynyt waltiosäätäjien myötävaikutuksesta, voi Suomessa olla lain voimaa.

Tähän katsoen ja koska sellainen asiantila on omiaan järjyttämään sitä pyhyttä, minkä kansamme on vanhaan omistanut maan lajeille ja hallitsijan sanalle, sekä kun on aihetta olettaa, ettei asian oikeata laatua ole keisarilliselle Majesteetille täydellisesti esitetty, täytyy pitää waltiosäätäjien ehdottomana velvollisuutena ei ainoastaan maata vaan myöskin hallitsijaa kohtaan, että säädöt koettavat viipymättä saattaa mainitut seit k keisarillisen Majesteetin tietoon sekä saada aikaan, että julistuskirjassa tarkoitettu lainsäätämistoimi järjestetään perustuslaillisella tavalla.

Tämän nojalla saa lakivaliokunta kunnioittaen esittää

että waltiosäädöt pyytäisivät Maamarsalkkaa ja Puhemiehiä saattamaan keisarilliselle Majesteetille alamaisesti esiin ylempänä mainitut näkökohdat.

Lakivaliokunnan puolesta:

Robert Hermanson
Erik Ehrström.

Sittenkuin pöytäkirja oli tarkastettu, lausui hra maamarsalkka säädöille seuraavaa:

Asken tarkastusta warten luetun pitariston ja Natelin 21 p. helmik. pita-

mutta waltioakunnan sulkemista, jota taloudenhoitaja myöskin waatii, ei hän sanonut sillä kerralla woiwansa toimittaa. Niin sitä lähdettiin sinne Raakkurille, J. Wäliahjo hevosella muutamien miesten kanssa edellä ja iso lauma nuorta wäkeä jälessä tuoden mufanansa muutamia kynttilöitä. Taastin yksi pyrytys, ehtä paremmalla onnella kuin ennen, mutta suuremmilla oikein tawattomilla waikeuksilla.

Kun oli saavuttu pihalle oli wastus edessä ennennkuin luultiinkaan, sillä werraanon owikin oli jo wartausten sifätkänsä lukittu. J. Wäliahjo alkoi jyräyttää sifään aina kiitlywällä malttomuudella. Wihdoin kuului sifältä askeleita ja J. R.—rin wihainen äänkajahti „mikä siellä kolistelee, että koko huone perustustuffillaan huistuu.“ Kun J. Wäliahjo ei pynnöillään saanut owa auksemaan; tarttui hän kaikin kymmentyn owiin niin joita listat lentelivät. J. R.—rin hätäinen ääni kuului owen takaa „elä säre kyllä mie aukafen“. Kun owi oli aukki riensi J. Wäliahjo sifään koko seuran jäsenten lauma jälessään. Kohta kun oltiin sifällä alkoi toinentupa, joki J. R.—ria taas woin kutsuja, pyytää seuraa alinomaisista pyrytyksistään. Kun joku seuran jäsenistä uskalksi moittaa häntä wähen epäkohteli-

män salaisen istunnon pöytäkirjan yhteydessä saan ilmoittaa korkearvoisille säädöille, että sittekin oli tullut ilmi, että kaikkien säätäjien päätös lakivaliokunnan yllämainittuun pöytäkirjaan otettun kiellon johdosta oli ollut yhtäläinen, maamarsalkka ja puhemiehet olivat katsoneet wirtakalansa welwoittawan heitä täyttämään sen tehtävän, jonka säädöt mainituksa kokouksessa olivat heille jättäneet. Maamarsalkka ja puhemiehet olivat siis ilmoittamatta matkastaan maan kenraalikuverneröbrille yhtä wähen kuin w. t. ministeriwaliofihteerille, paitsi että wiiwemainttua pyydettiin hankkimaan lähetystölle pääsi Hänen keisarillisen Majesteettinsa puheille, Helmikuun 22 p:n illalla lähdettiin Pietariin, jossa w. t. ministeriwaliofihteerin saman koon 23 p:nä lähetystölle ilmoitti, että kun hänen wiiwemainttua mainittuna päivästä oli sallittu jättää S. M. Keisari-Suuriruhtinaalle senaatin alainen esitys, koskeva arm. julistusta 9/15 helmik. 1899, hän samalla oli ilmoittanut keisarilliselle Majesteetille, että lähetystö Suomen säädöiltä, jäseninä marsalkka ja puhemiehet, samassa tarkoituksessa oli pyytännyt päätä K. Majesteetin puheille, mutta että Majesteetti swwästä loukkautuneena siitä, että olisi woiu luulla Hänen tahdowan rirfoa lupautensa, oli selittänyt ettei hän halua ottaa lähetystöä wastaan, waan oli pyytännyt, w. t. ministeriwaliofihteerillä kehottamaan lähetystön jäseniä palaamaan toimiinsa ja sen ohessa ilmoittamaan, että S. M. oli luullut jättävänsä maalle wärmimman takuun sen sifaisen lainlaadinnan säilyttämisestä, oitaesään tehtäväkseen jofaisessa erityisessä tapauksessa päättää, oliko jokin asia senlaatuinen, että se oli katsottawa waltakunnan lainlaadintaan kuuluwaksi ja semmoisena jätettävä waltakunnan korkeimman lakialaatiwan wiraoston käsiteltäväksi.

Maamarsalkalla ja puhemiehillä ei siis ollut muuta tehtävänä kuin palata Helsinkiin. Sitä ennen olivat he kuitenkin jättäneet w. t. ministeriwaliofihteerille allekirjoittamansa esityksen asiasta, jonka he olivat aikoneet alam. antaa S. M. Majesteetille. Tämän kirjelmän jättiwät he siinä toiwossa, että S. M. Majesteetti wastaisuudessa mahdollisesti haluaisi tietoa siitä.

Sen jälkeen kyysi maamarsalkka, koska tästä asiasta, W. J. 63 §:n mukaan, ei woiu ruweta sen arkaluontoisuuden

aisiudestaan, jai kiukku J. R.—rin oikein hypähtämään ja hän pyrki omaan tupaansa kiukkuansa asettamaan. Ensimmäinen tehtävä salkiin tultua oli sytyttää kynttilät, sillä, sen parempaa waloa ei ollut mukana, joihin tulta tuotiin oikein kymmenistä tulitikuista yhtä aikaa. Seuran jäsenet tunsiwät olewansa tuwasja, kuin kananpojat emänsä siipien suojaissa, eiwättä J. R.—rin kiukkuakaan, jota jo oli opittu enemmän halwefsiimaan kuin pelkäämään, kiioin säikähäneet. Tällä kerralla se kumminkin kohdistui aiwan J. Wäliahjon perjoonaan. Nyt J. Wäliahjo wakuutti seuralle todistajien läsnä ollessa, että nämä huoneet nyt kuuluwat kaikkineen, tyhjänä ja wapaana ainoastaan seuralle. Mutta kuin seuralle kaupassa tulleen kammarin owen nähettiin olewan lukossa, pyydettiin häntä myöskin se seuran käteen wapaana luowuttamaan ja J. Wäliahjo myöntyi siihen wallan waiwasta. Waan tämä toimi ei oluttaan niin helppo, kuin sitä J. Wäliahjo oli seuralle ennen kuitellut. Sitä näet ei hallinnutkaan mikään ruotimummu, waan tuo usein mainittu J. Raakkuri. Sillä aikaa kuin J. Wäliahjo työskenteli kammarin owa auksi, pisti seura piiri tanssiksi, tuossa jofentkin kylmästä salisista. Suurimmat

wuoksi keskustelemaan, lähetetäänkö lakivaliokuntaan, W. J:n 67 § mukaan, pöytäkirjan otteella tieto tämän asian päättymisestä.

Tähän säätö suostui.

Natelittomat säädöt.

Läsisuomen 28 p. helmik. klo 6,30 i. p.

Puhemiehet ilmoittiwät, että maamarsalkka ja puhemiehet säätäjien heille antaman toimen mukaisesti oliwat käyneet Pietarisissa päästäkseen keisarillisen Majesteetin puheille, mutta tulos oli niinkuin ylläolewasta maamarsalkan lausunnosta käy selville.

Wappisäätö päätti painattaa pöytäkirjansa ja jätti huolenpidon tästä asiasta sen komissionin haltuun, jonka se oli asettanut waiwomaan pöytäkirjan pitoa y. m. taloudellisia asioita.

Porwarisäätö myönsi hra Howingille wapauden niistä läsisuomenoista, joita mahdollisesti ensi wiiuolla pidetään.

Kiinteät kalastuslaitokset Tornion joessa. Wenäjän ja Ruotsin hallitukset owat nyttemmin hywäksyneet ehdotuksen kiinteiden kalastuslaitosten luvusta ja sijoittamisesta Tornion joessa.

Rauhoitusalue Tornion joen suussa. S. ylh. kenraalikuverneröbri on pyytännyt tietoa siitä, onko asianomainen maanomistari merkinnyt Tornion joen suun saaristossa olewan rauhoitusalueen rajapiiret. Dulun läänin kuverneröbri on ilmoittanut, että ne merkitään ensi huhtikuussa.

Wirtawapautta nauttii kahden kuukauden ajalla lukien maaliskuun 1 päivästä Tornion piirilääkäri tri. E. Broms, jolla ajalla hänen wirtaan hoitaa Remin kaupungin lääkäri, tri. S. Gold.

Kolarin kunta on anonut 8,000 markan waltioapua kansakoulun rakentamista warten.

Uusi kirkkoherrakunta. Dulun läänin kuverneröbri on esittänyt, että Simon Rowaniemen ja Budasjärwen seurakunnissa olewista yllimaista muodostettaisiin uusi kirkkoherrakunta, Hanua.

Ruokalaisten elinkeino-oikeudet. Ruotsin alamaifen August Hallénin anomuksesta saada Tornion kaupungissa ja sen läheisyydessä harjoittaa teurastajan ja makkaranantelijän ammattia

Nuorisoseura ristitunnissa.

(Tosi kertomus erään nuorisoseuran waiheista).

Jatkoa 13:sta numero-n.

Oli sunnuntai-ilta wähen jälkeen joulun, ilma oli jotenkin lento, pieniä lumihiutaleita tipahdelti maahan, joista huolimatta ulkona kuljeskeleminen oli erittäin miellyttäwä. Seuran jäseniä oli kokoontunut iso joukko erään kahwilan kartanolle, pitään hywin rattoisaa keskustelua wireellä. Eräs joukosta tuumaili hywin iloiset eleet kaswoillaan, „taistapa se seuran johtokunnan kokouksessa tehdyn pöytäkirjan ote waukuttaa, kuin sanotaan tänään Juhon Wäliahjon oikein todenteolla luowuttawan seuralle ne huoneet.“ „Joo niin sitä sanottiin tuolla sifäläkin, siellä olikin jo taloudenhoitaja ja kirjuri häntä odottelemassa“ säesti toinen. Pitemmälle he eiwät ehtineet, kuin J. Wäliahjo ajaa tomahutti kartanoon kahden muun miehen kanssa. N. Omasäbo oli näet antanut J. Wäliaholle oikeuten a huoneiden syyteen, eika siis ollut nytään itse saapunut.

Taloudenhoitajan pynnöistä lähtiin J. Wäliahjo antamaan huoneita seuralle kahden wieraanmiehen läsnä ollessa,

ihmeeksi oli seuran talouden hoitajakin mukana piirissä, waikea ei koko vuonna häntä ollut siinä ennen nähty. Syynä siihen sanoi hän olewan: kuin seura nyt oli saannut oman kodin jos suorillakin wastuksilla ja siksi pyä tahtoikin hän olla mukana ensimmäisessä piirissä oman kodin kunniaaksi.

Tuon piirin häiritä melu, joka kuului porstuwasta, siellä näette oli J. Wäliahjo kirweellä allanut itseä kammarin oween, sitä aukaistakseen. Sinne työnäyttyi myös osa seurankin wäestöä, jota poistua tuli tungokseen asti ahdatuksi. Siellä jai kuulla, että J. Wäliahjo oli siwästi pyytännyt J. R.—riltä awainta, waan kuin tämä oli kieltänyt sitä antamasta, niin silloin oli J. Wäliahjo ryhtynyt noin pafottamiin toimiin, näyttääkseen kuinka wähen hän antaa jälkeen wanhan miehen poikamaisuudelle. Sellittämättömästi näytti J. Wäliahjo ajetta käyttäwän. Kun J. Raakkuri kuuli asiassa nyt olewan täyden toden kiuruhti hän awainta tuomaan, wiewäpä aukasi itse owenkin, mutta poistui kohta oikein puhisten wihasta. Tuota kammaria oli J. R.—ri sanonut käyttäwänjä warasto huoneena, waan ei siellä ollut siunkaan hywin paljon ei ainakaan tullin alaisista, sillä kuin pöytä, jolla oli muutamia grammoja willoja,

on kubernöörinvirasto w. k. 28 p:nä antamallaan päätöksellä Tornion kaupungin wäluoston suostumuksella antanut anojalle luwan harjoittoa mainittua ammattia sitten kun hän on siitä asiaa maistraatille ilmoituksen tehnyt.

— **Wiime kuu kulesse** käytettiin Tornion telefooni sentraalisissa seurawat puhelinuorot:

Torniossa	Kemiin	293	puhelia
"	"	Rowanimeen	123. "
"	"	Duluum	178. "
"	"	Terwolaan	25. "
"	"	Sihin	3. "
Tornion kaupungissa		3,722.	"

— **Yöhyliä** on ollut wiime aikoina, ehkä fewäinen aurinko päivillä jo lämmittää ilman, kun jattum olemaan kirjastaa. Niinpä wiime lauantaiamuksena esim. osoitti lämpömittari 31 asteen pakkasta.

— **Takawariko** otti kullinwartia A. Tohtari wiime keskiviikkona tunte mattomalta omistajalta Tornion kaupungin kadulla noin 70 pulloa konjakkia, joita oli koetettu tuoda luvattomasti maahan.

— **Kuollut raittiusseura.** Näytäsä on jo useampia kertoja koetettu saada toimeen raittiusseuraa ja on se aina jonkun aikaa ollutkin toiminnassa, mutta ennen pitkää on raittiusseura siellä ajan harrastuksen puutteessa kuollut. Toivottawa olisi, etteivät näytän raittiusseuran harrastajat pitäisi asiaa vielä menetettynä, waan ryhtyisivät jälleen uuteen toimintaan raittiusseuran hankkimiseen paikkakunnalle. Täällä tarwitaisiin näet, erittäinkin kejanaikana semmoista kipeästi!

— **Tornion sairashuoneella** hoidettujen salkkojen lukumäärä nousi tammi- ja helmikuuden kulesse 67 henkeen, joista 29 oli siään kirjoitettuna sairas ja 38 kuppaojastolle.

— **Köyhäinhoidon kokouksessa** Matorniossa Torpin tilalla wiime maanantaina asetettiin pari henkilöä hoidettaviksi taloihin wäheempää maksua vastaan vuoden loppuun saakka sekä käsiteltiin joitakuita wäheempiarwoisia kysymyksiä.

— **Kiellettyjä marffinahuwituksia.** Maassamme yleensä wallitsewan murheen johdosta on kaupungin pormestari kieltänyt kaikki tanssitilaisuudet marffina-aikana, joka toimenpide mielestämme on laininpuolin oikeutettu, sillä kenellä tobellijella ifänmaan ystävällä olisi näihin aikoihin halua huwitella itseensä.

— **Rowanien talwikäräjillä,** jotka loppuivat w. k. 22 päivänä oli ainoastaan käsiteltävänä 150 juttua, joista suurin osa kirjallisen shyttäjän nostamia kanteita woimassa olevan wiina-asetuksen rikkomisesta. Huomattawimpia rikosasiota oli nimismies K. O. Hursjen kanne maankiertolaista, Simon Keiniä vastaan, joka joku aika sitten oli kulljessellut ympäri Rowanien syryjä-

wiettiin pois oli kamari tyhjä. Koko tämän ajan oli seura ollut kuin syryjästä katojona, waan ei sekään pääsnyt osattomana leikitä, sillä jamalla, kuin ovi oli aukaisu, oli awainkin kadonnut, sitä täytyi toistamiseen pyydellä. J. R.——ri tulikin ja tarjoutui lukitsemaan owa, waan seura ei siihen suostunut. Nyt näytti seuran taloudenhoitajatakin kirjimyksen löysi olewan melkein poikki, sillä warman näköisellä alkoi hän iskeä kirweellä lukkaa irti owesta. Tuo oli jo J. R.—rin mielestä liikaa ja hänen itse hallitsemisshyttänsä meni niin wähäksi, että hän täisi jotakin seuran jäsentä käydä niinkin lifelle, jotta knapit kossivat. Sitten heitti hän awaimen suurella kolinalalla lattiaan ja täynnä wanhan Natamin kaljaa, kaswot ilmeisessä juonen wodon tapaisessa tussassa, nähtävästi yliwoiman pelottamana; katsoi parhaaksi voitua näyttämälä. Kohta wetähtywät useimmat juut pillan hymyyn ja kuuluiwa helokoitauurum puuskiakin wasinkin naisten joukosta.

tyllissä uskokellen ylimaun ukkoja, että hän oli hallituksen lähettämä „senatori“, joka wähäistä maksua vastaan toimittai heidän krumun torpistaan perintötiloja. Wiidestä jemmaisesta petkutuksesta tuomittiin „hra senatori“ kusta-kin erikseen 8 kuukauden tahti yhteensä 3 wuoden 4 kuukauden kurtusshuoneesen. Sama weijari oli Pudasjärwelläkin harjoitellut ammattiaan, jonka tähden hän lähetettiin lifämään jo ennestään kyllin kirjawaa ansioluetteloaan. Samassa oikeudessa päättyi myös „Kemi-yhtiön“ pittällinen saamisjuttu kaup. A. Korhosta ja E. Tuiskua vastaan, jotka tuomittiin mainitulle yhtiölle tafaiin maksamaan vastaan ottamistaan liioista tukkirahoista yli 30,000 markan, jota päätöstä vastaan he kuitenkin wetosivat. Oikeuden puheenjohtajana oli näilläkin käräjillä waratuomari Wolmar Jumelius.

— **Poliisia taas ampuma-aseella hätyytetty.** W. k. 21 p:nä kulli marffinamiehesten mukana Rowanien marffinoille Matornion Laiwanimeestä kotoisin olewa itelismies Wille Katajamaa. Rowanien poliisi J. P. Pettersson kyhy asuntonsa kohdalla häneltä, olko hänellä wäljnomia kaupaki asti. Tuosta kysymyksestä Katajamaa kowin pahastui ja täyttäsi poliisia rintaan, niin että poliisi saapui maantien ojaan. Poliisin kumppanien rientäessä apuun, siప్పasi Katajamaa revolverin esille ja oli ampumaihillaan poliisia rintaan, waan poliisin mukana olijoista omistui jonkun syryjästä saada ampujan kädestä kiinni.

Poliisi otti revolverin takawariko- ja ampujan vastaan uityksestään ensi syrykäräjissä — P.—P.

— **Ei enää ussia sanomalehtiiä.** Tilmaist. G. H. Snellmanin anomus saada julkaisua „Helsingfors Tidning“ nimistä jokapäiväistä sanomalehtä on kenraalikuvernööri esittätissä hylätty. Minikään on kenraalikuvernööri hylännyt anomuksen, että sanomalehti „Wårt land“, joka nykyään ilmestyy kahdesti wiiikossa, saisi sen ohella ilmestyä kuudesti wiiikossa.

— **Wapaaherra J. Yrjö-Koskinen** on kuten olemme maininneet jättänyt cros-hakemuksensa, anonut eron senaattorinwirastaan. Ei ole kellaän mahdollisuutta eikä oikeutta nbi arwoistella, jattikka tuomitua niiden miesten toimia, jotka kahdalo on ajettanut waikempaan tilaan, mihin koskaan mikään waltiomies meidän maassa on joutunut. Historia on lausuwa tuomion, ja wapaaherra Yrjö-Koskinen on mies, jota ei unohda Suomen kansan historia. Sen tiedämme janoa, että hän aina on punninnut tehtävänsä ja päätöksensä omantunnon waa'alla Jumalan kaswojen edessä.

Wapaaherra Yrjö-Koskinen on joutunut siihen ikään jolloin ihminen on oikeutettu pääsemään lepoon. On ollut huomattawissa melkein kaikkialla, että hänen waitutuswoimansa on supistunut. Raskaalta tuntuu tietysti olla mukana pelkkänä wastalausjana. Mutta toiselta puolen on wapaaherra Yrjö-Koskifelä kansamme suuren enemmistön luottamus. Supistuneenakin on hänen waitutuksensa tuntuwa, ja mitä hän parempina aikoina on saanut toimeen sen tietää jokainen. Jokainen tietää että kirkon ja koulun asiat owat hänen aikanaan olleet pontewan miehen käjisä, joka niille antoi koko rakkautensa.

Olemme kyllä tottuneet huomaamaan, ettei suomenmielifillä enää ole mitään toiwoa päästä suomalaista kansaa edustamaan hallitukseissa. Waan sittenkin raskaalta tuntuu kun pieni vielä kossa olewa ryhmä heikontuu ja heikontuu tällä tawoin.

Wapaaherra Yrjö-Koskisen päätös tulee eri lailla arwoisteltawaksi. Settellisiä mielipiteen wirtauksia vastaan on hän aina pysynyt horjumattomana. Me toiwomme, että puolueettomasti tuomitsewa tulewaisuus on löytävä riittäwiä syitä hywäksi jellittämään hänen nyt astumansa rakkaisewan askeleen.

— **Wiisas elukka.** Rowolan ajeman ja Rymni tehtaan välillä oli t. k. 25

p:nä mies keikahantunut kinkseen, jonka wieresä istui koira ikävästi haukkuen, jotta muuan ohiajaja oli siitä syystä utelias, pimeässä olleen, tarkemmin sitä paikkaa katsomaan. Suomionsa ilmoitti hän heti ajeman konstaapelille, joka hewosen ja toisen miehen awustamana meni löytöä talteen ottamaan.

Mies oli jo aiwan kankistunut, paljain käsijn ja lakittapain kun lumesä maata möllitti. Toimittuwan oli mies vielä hywin kinkkinen konstaapelille, kun häiritti hänen hywan leponsa, jota olisi warmaankin jaksii jatkunut herrojen Pakkasen ja Winafen awulla. Mies on Rymni tehtaalta.

— **Pappia shyttetty juopumuksesta.** Raippaluodon kirkkoherra M. Eleniusta vastaan nostetussa oikeusjutussa toimitettiin todistajain kuulustelu wiime tiistaina Waasan raastuwun oikeudessa.

Todistajain puheiden mukaan oli wastaaja, kirkkoherra Elenius useampia kertoja ollut juopumapäisään, pitänyt pahaa elämää ja kiroillut.

Kantaja, kontrahitirowasti J. A. Heikelin asiamies waratuomari D. Sandelin jätti oikeuteen kirjoituksen, missä rowasti Heikel katsoi olewan selwille käyneen, että kirkkoherra Elenius on tehnyt itsensä shypäiksi kunnianloukkaukseen, juopumukseen ja papille sopimattomaan elämään jonka tähden kantaja anoi wastaajan langettamista edeswastaukseen. Sitäpäitse moitti kantaja kirkkoherra Eleniuksen käytöstä semmoisena, että se on häpeäpilkku koko säädylle, ja arwottomana hoitamaan seurakuntaa ja julistamaan Jumalan janoa.

Wastaja anoi lyhkäystä wierasmiesten kuulustelemista warten.

Alaasta tulee uhdellen käsiteltäväksi torstaina huhtikuun 6 p:nä — Pohi.

— **Awattuja kirjeitä.** Eräälle toiminnelle Tampereella on Pietarin kautta saapunut kirjeitä, jotka matkalla on awattu. Ei tiedetä missä ja kuka sen on tehnyt, janoo T. Nyh.

— **Tornion markkinat** owat parasta aikaa. Tawaraa eteenkin waatetawaraa nähtyy olewan koku lailla myytävänä. Maalainstawaraa on vielä tätä kirjoittesamme wäheempi eikä ostajiakaan ole kosolta. Elämä marffinoilla on tähän saakka on ollut moitteetonta. Ensi numerossa kirjoitamme tarkemmin marffinoilla wallitsewista hinnoista y. m. oloista, jalka hinnat ehtiwät wakaantua.

Sähkösanomia Tornio'lle

(Suomen Sähkösanomatoinniston kautta).

Hefinki 6 p. maaliskuuta.

Piispa G. Johansson on nimetty arkkipiispaksi.

— **Kuka tarwitsee sivistystä.** Podo- liassa sijaitsewan Proskuruwin kaupungin waltuusto pyysi äskettäin kansanwalistusministeriltä lupaa kuusilukolaisen alemman kynnaasin awaamiseen kaupungissa, jossa on noin 22 tuh. asukasta, eikä ainoatakaan kassakoulua ylempää op-pilaitosta. Waltuuston anomukseen ministeri, mikäli Jnk. tietää, ei kuitenkaan suostunut, perustellen kieltonsa huomauttelulla, että kaupungin wäestönä on pääasiallisesti porwareita ja talonpoikia, joiden lapset tuskin tarwinnewat kynnaasi-sivistystä.

— **Skandinaawisuuden herääminen.** Rööpenhaminassa pidetään maaliskuun 2 p:nä kokous, jossa keskustellaan, mitä on tehtävä skandinaawisuuden uhdelleen herättämiseksi pohjoismaissa. Kokoukseen on kutsumus lähetetty kaikkii Skandinaawian yliopistoihin.

Woinäyttely Waasassa maaliskuun 1 ja 2 p:nä 1899.

Ensimmäinen kokouspäiwä.

Dulun läänin talousseuran ja Waasan läänin maanwiljelysseuran toimeenpanema maanwiljelysnäyttely awattiin klo 1 päivällä Palokunnantalolla. Näyttelylle oli tuotu suolattua hapatetusta kermasta valmistettua wientimaitoa ja meijerikoneita, kaluja ja tarpeita. Woi-ta oli kaikkiaan 118 näyttettä, drittelit kutakin. Woidrittelit olivat järjestetyt Palokunnantaloon suureen saliin, joka tiisaijuutta warten oli koristettu lipuilla ja waakunoilla. Salin oikealla seinällä oli punakeltaisen lipputehyksen si-fääsä Suomen waakuna, wafemmolla Dulun ja Waasan läänien waakunat. Palokunnatalon pihalle rakennetussa wajasassa oli näyttelä

Käynnissä olewia meijerikoneita.

Oskahyhtiö Radiator Tukholmasta oli näyttelylle asettanut täydellisen Radiatormeijerin, joka käyttää 500 litraa tunnissa.

Hrat Carl Jakobsen & Kumpp. Helsingistä Turbiini-meijerin, pasteuri-seeraus- ja jäähdytyskoneilla.

Hra Aleksander Friis Waasasta Petroleumimoottorin, 4 hevoswoimainen.

Meijerikoneita, kaluja ja tarpeita

olivat näyttelylle panneet: Adolf Petterssonin Kalustokauppa Helsingistä Kruununseparattorin Record, 5 eri kofoa — kuorii 25—300 l. tunnissa, jalkutella eli ilman sitä. Tri Geberin 24 kok. Acid Butyrometeri; Hrat Carl Jakobson & Kumpp. Helsingistä; Kokoelman meijeriasiotoja ja tarpeita; Björkbodan Tehtaan Oskahyhtiö Kokoelman meijeriasiotoja: Hra D. C. Roselius Kauhajoelta Jäähäjan meijeritarwetta warten; Hra Daniel Högnäs Kruunun-tylästä Woinwanutus-kone; Brendö-Lem-fjöholm Astiatehtaan Oskahyhtiö Woidrittelä; Hrat Larsen & Malm Seinäjoelta Woidrittelä; Hra Emil Linderborg Waasasta Woidrittelä; Hra Albert Boss-Schader Helsingistä meijeriti-likirjoja.

Näyttelyn wirtailijat.

Näyttelytoimikuntaan kuuluwat: Maanwiljelysseurios Edward Björkenheim puheenjohtaja, tilanomistaja J. W. Pengin warapuheenjohtaja, walarälänkamreeri Karl Eskelin, maanwiljelyskoulun johtaja R. B. Stenius, meijerikonksulentti S. W. Hällberg ja A. H. Snellman sekä wirtalojen tarkastaja August Malm komisarjus ja sh-teeri.

Palkintotuomareina: meijerikonksulentti A. Boss-Schrader (puheenjoht.), meijerikonksulentit A. von Wright, A. Rosenberger, S. W. Hällberg ja A. H. Snellman, agronomi D. Olsoni, kauppias Ewert Etholm, herrat A. Lundberg ja Harald Kiaer.

Palkintotuomareiden waramiehinä: Maanwiljelyskoulun opettajat, maisteri G. A. Brendenberg ja agronomi H. Nylander.

Esitelmänpitäjinä konsulentit A. Boss-Schrader, A. von Wright ja H. Sawela, maanwilj. koulun opett. H. Nylander ja G. A. Brendenberg.

Palkintotuomarit olivat suorittaneet työnsä jo edellisinä päiwinä. Kullin palkinnon saanut drittelit oli merkitty. Sitäpäitse oli painettuja palkinto- ja arwosteluluetteloa saatawana, joten yle- jö oli paremmin tilaisuudessa tekemään hawaintojaan.

Näyttelyn awaus.

Klo 1 päivällä awattiin näyttely Palokunnatalon juhlahallisissa. Pataljoonan soittokunnan soitettua pari kappaleta piti Waasan läänin maanwiljelysseuran puheenjohtaja, maanwiljelysseurios Edw. Björkenheim suomeksi ja ruotsiksi awaus ja terwehdyspuheen. Puheen jälkein soitettiin „Maamme“.

Jatt.

Rauhankonferenssi. „Tribunalle„
sähötetään Lontoosta Englannin halli-
tus on ilmoittanut Venäjälle, ettei En-
glanti aio ottaa osaa rauhankonferen-
ssiin, jos Italia peräytyy.
„Tribuna“ huomauttaa, etteivät neu-
vottelut konferenssista vielä ole kehitty-
neet niin pitkälle, että tällainen tar-
molas esiintymisen Englannin puolesta
olisi tarpeen.
Lehti kertoo myöskin, että Hollannin
kuningatar lähimmässä tulevaisuudessa
lähetetään kutsun konferenssiin. Paatavia
sihen ei kutsuta.

**Kirje „Torniolle Siep-
pijärveltä.**

Sarvoim on täältä Lapin rauhoilta ra-
joilta meidän omassa äänenlänattajas-
samme „Torniossa“ vielä ollut kirjeitä,
jotka tähden piirrän sanasen oloistamme.
Eteenpäin olemme täälläkin pyrkimäs-
sä ehkä eivät edistyspyrintömme mene-
tään nopeaan. Erittäinkin tulkilite on
meille suurena ansion lähtenä, vaikka tämä
talvi ei olekaan ollut erittäin edullinen
tulinajoihin nähden, koska kelit ovat ol-
leet paremmin huonot talven ilmojen
tähden. Nyt viime päivinä on kuitenkin
lauhin ilmien takia keli ollut pa-
rimpi, sillä lämpömittari on osoittanut
3:kin astetta lämmintä.
Tuln-ajomiehiä on seudullamme pal-
jon ja niiden maassa saadaan tietysti
paljon rivoa elämäkän, mutta kaikkia
niitä puhetta, mitä he maailmaan le-
mittävät, ei ole uskomista. He kertovat
monesti semmoistakin tapahtuvan, josta
eivät kykenisi vastaamaan, jos asiat tu-
likivat oikeudessa käsiteltäviksi.
Tautinen on aika, mutta ehkä tulli-
miehet luulevat lääkkeensä meidän puo-
lella lähtävänsä, niin lienee heidän pa-
ras lääkkeensä, konjakti pöytäsiilfesti
etsittävä Houtsin waltakunnasta.
Ilävä wäkinlo sattui työmies Sala-
mo Heikkilälle sen kautta, että hänellä
kuoli noin 500 ml. makuinen hemonen.
Ilävä kyllä, että ei hemonen enään liene
ollut wakuutettuna, koska wakuutusta
uusiomistajansa ei liene uudistanut. Täs-
säkin jälleen wessä lehoitus eläinwakuu-
tusten tarpeellisuudesta, niin ainakin
arwoelee Sjöjainen.

Ilmoituksia.

Selpoilla hinnoilla myyppi al-
lekirjoittanut Irma walkaistuja
ja walfasemattomia Pumpulilaa-
toja sekä Domestikkia useaa eri
lajia.

J. D. Bostrom, Haaparannalla.

Allekirjoittanut ostaa

poronpaittia korkeimpiin hintoihin.
Myöpi **Kahvia** warastomafasiinies-
ta suoraan, helpeilla hinnoilla.
Haaparannalla, 12 p. tammit. 1899.

J. D. Bostrom.

**Huosti suolatuita Kuk-
kolan kosken
Siikoja**

on vielä myytävänä ja saa niitä
kilata (90 penniä kilolta)
Karungin pappilasta.

Walmeluffesta pois lähti ilman
minäänlaisia syitä renti Gustaf
Adolf Lepistö, ja kielletään ke-
nentään häntä laillisen edeswastauksen
uolla suojelemasta tai työhönkä otta-
masta.

Sifat Alakujala.

**P. Dubatschhoff
Torniossa.**

Konvehtia, Marmelaadia,
Pastillia, Teeleivoksia,
Suklaata, Kaakaota,
monesta eri Suomen ja Venä-
jän tehtaasta.

Venäjän teetä monta lajia.
Suolattuja gurkkoja 100 ja
200 kpl. astiaassa.

Vaarain, Kirsikka, Mansik-
ka ja Aprikoosi sylttiä, 1 ja
2 naulan purkeissa sekä ki-
lottain.

Venäjän ja Saksan omenoita,
monta lajia.

Viinirypäleitä, mustia ja vi-
heriöitä.

Tuoretta ja prässättyä Kavi-
aaria.

Kuivatuita Päärynoita, Ap-
rikoosia, Omenoita ja Kirsi-
marjoja.

Viikunoita, Viskunoita, Ru-
sinoita, Ruukkurusinoita ja
Kuorimanteleita.

Makeita ja karvaita mante-
leita. Inkiväriä.

Nyponia. Kanelia. Safra-
mia. Vaniljaa. Selatiinia.
Aneksia. Fenkolia.

Neilikoita. Linsiiä. Pähki-
nöitä, pieniä ja isoja.

Makaronia. Venäläisiä rin-
keliä.

Ruskeita ja valkeita papu-
ja y. m.

Kahvia monta eri lajia.

Sokeria, toppa-, pala- ja
hienoa.

Riisi-, manna-, haaver-,
puuvetti-, ohran- ja hell-kryy-
nejä.

Venäläisiä ja saksalaisia
nisujauhoja isoissa ja pienis-
sä säkeissä.

Kruunu- ja muita kynti-
löitä.

Valkeita ja viheriöitä
herneitä.

Buuvetti- (Blini) jauhoja.

Ruis-, Rääti- ja Peruna-
jauhoja.

Ohran ja rukiin maltaita.
Sikuria y. m., y. m.

Syltättyitä sieniä, löökiä, pik-
lessiä ja kaprissiiä.

Monenlaisia syltättyitä hedel-
miä, pienissä ja isoissa pur-
keissa.

Sareptan Sinappia.

Munia. Löökiä.

Pää- ja hapankaalia. Pepa-
ruutia.

Siirappia, ruskeaa ja valkos-
ta y. m., y. m., y. m.

Sveitsin ja Edamer Juustoa.
Metfurstia y. m.

Peiliä,
Huopa saappaita,

Venäjän puukuppia,
Porssiini-tavaroita,
Talvi-lakkeja.

Pää- ja kaulahui-
veja y. m.

myyppi halvalla

**P. Dubatschhoff
Torniossa.**

K u u l u t u s.

**Toripäivät Tornion pitäjään Kuivakankaan
tylässä pidetään tämän Maaliskuun 28 ja 29
päivänä.**

Tornio Maaliskuun 1 p. 1899.

Tornion Kästhy- ja tehdasnyhtiön puolesta:

J. W. Kajander.

M. Hartman.

Sijaita, Maostia Sannufoja	Suuri		Ajoikali- warasto	Suifemari- Mafimöitä
	Dulusfa Palttuita kofia			
Aksel	Jaukkuri'lla		Meliffet yfröm	Torniossa
Remmiä, Silloffia	Päitfia, Suifia		Uuwoja nintuin	Siimustina, y. m.
			Loimivöitä	

Suomaa! Salvat hinnat!

Aksel Jaukkuri Torniossa

myöpi kaupassaan kaikenlaisia koti- ja ulko-
maan kauppatavaraa joista mainittakoon:

<p>Suomaa! Salvat parasta laatua!</p>	<p>Kahvia, monta eri laatua, teetä, Sokeria, Aönigsbergin ja Waasan myl- lyn hnyffisi tunnetuita Ruisjauhoja.</p>	<p>Lattaa, Woipaperia, Separaatori- ja } Maali- } öljyä, Tulitikkua, Laskia, Rirjeentoteloita, Kirjoitusmus- tetta,</p>	<p>Suomaa! Salvat parasta laatua!</p>
	<p>Riju- Määti- ja } Peruna- } jauhoja, Rukiin- ja Ohran- } maltaita,</p>	<p>Campunlasia, Suutarin- Kulla- ja } Karhu- } lankaa,</p>	
	<p>Riisi- Manna- } Ohran- ja } Kauran- } rhynejä,</p>	<p>Tampereen ja Waasan tehtaan liinaa y. m. teofia, Kintaita, Wilahuivia, miesten ja naisten, Suopasaappaita,</p>	
	<p>Muroja, Musiinoita, Mäskynöitä, Wierappia, Venäjän lehtitupakkaa parasta laatua,</p>	<p>Raiten ja } Miesten } kalossia, Kankaita, Köysii ja Hamppuja,</p>	
	<p>Rokkolan ja } Pietarsaaren } Sitaria ja Paperossia, Meijeri- ja } Rae- } suoloja,</p>	<p>Mouloja, Matoja, Saitoja, Siiimaa y. m., y. m. myöpi</p>	
	<p>Saipuaa, Sänttilöitä, Sorsliini- ja lasitawaraa, Silliä,</p>		

Aksel Jaukkuri Torniossa.

Suomaa! Salvat hinnat!

Mesinan

● **Appelsiinia** ●

myy

P. Dubatschhoff.